

МУРЫСЭН ХҮДЭЛХЭДЭ УРМАТАЙШЬЕ, УРАГШАТАЙШЬЕ

Уранда зун эхэ ган гасуур сар ушаржа, үбнэ, зельнико болон малда эдүүлхэ бусад гэжээл тон багаар абтаа гэнэ. Малай тэдмээр ядалдаха гэшээ бэрхэл хэрэг ха юм даш. Тэрэнээ уламжалан нимэ ушар нёдондо тохолодо бэлэй. Шэнэ табан жэлэй түүрүүшын жэлэй нэгдэххи кварталда бөдүүлхээр хараалагданан гүрэндэ һу түүшаха тусбэ халтад гэхэдэ таһалдада орохооо байдага байгаа гэнэ. Тэрэ үедэ совхозой партикомой, отдслениүүдэй партикомойгоо гашууд, мэргэжлэдэ толгой тоолон һу хаалин гүүртэ-нүүдтэ эльсэгдээ гэнэ. Тэднэр тэндэ үйлдэбэрин хэрэг абуудалда туһалалсахаа гадна, малшадай дунда социалис мурысоо эмхидхэ уялгатай байгаа.

Тэрэ үемнай КПСС-эй XXIII съездисе угтана байһан харюусалгатай сар һааб даа. Съездын хүндэлдэ малшадай абайан уялгын дүүргэдэ имгалат эмхидхэлэй хүдэлмэрини хэмжэһэнэ, социалис мурысоонэй эршэ хүсэһнөө дулдэ-даха ушартай байгаа. Һу хаалгыг эаше дооһон оруулхагүй, малай тэмэр гэхээс огто һуларуулхагүй гэнэ зорилгоёгоор малшадые эшэ хэсүүрэн сагта хүдэлхэ оронон юм. Зүүбэр эмхидхэгдэнэ социалис мурысоон, материальна, моральнаше талаар урмашуулхы малайгаар тогтодоһон ажалтай түлөөһөн элдүүлхы хэсэ хүсэтэй байгаа. Малшад бүхэн, гэжээлэй цех соо хүдэлхэ байһан хүн бүхэн тон харюусалгатайгаар, эзэн ёһоор даажа абайан ажалдаа хандаа гэшээ.

Хулдаадай, Хотогорой, Армагай һу хаалин гүүртэ-нүүдэй коллективүүд бүришье һаа эмхитэйгээр, ашаг үрэ эхтэйгээр хүдэлбэ. Эдэ коллективүүдэ коммунистууд ударидажа ябаа. Хулдаадай гүүртэ-нүүдэ жэшэ болгон харуудал. Энэ гүүртын малшадые партиан ба бүлэг толгойлоо, ажал хэрэгшын ударида эмхидхэжэ байдаг. Эндэ партгруппороор Василий Тучинов хүдэлдэг. Хон хаалин үдэр бүри хэдэ шөнөө һу һаахаб гэнэ график табижа, тус бүридэн үгтэдэг гэнэ. Хоёрдөө, политинформаци хаалишадай дунда сар үргэлжэ үнгэрэгдэжэ байгаа. Тинхэ үедөө хүдэлмэрингөө ябаса тухай хэлсэдэг, мурысоонэй дүн согсолдоо гурим тогтоогоо гэнэ. Ахагалына хаалишан, КПСС-эй Зэдйн райкомой гэшүүн Цырен-Дари Олзоева бусад нухэдтөө үлгэр жэшээ харуудан ажалладаг, мурысоонэй манлайда ябадаг бэлэй. Партгруппор Василий Тучинов орооо гэжээлэй цехтэ хүдэлдэг һэн тулдаа амта шэмтэй, байса буйлуудан гэжээл таһалгаряагүй бэлдэжэ байгаа.

Имэл бэрхэтэй байдалда нёдондо түүрүүшын гурбан һара соо хүдэлжэ гараабди. Оролдоһон хэрэг, зоринон тэмжэл совхоздомнай хиндэ хосороогүй. Гүрэндэ һу худалдаха нэгдэххи кварталтай тусбэ-амил дүүргэжэ шадда һэмди. Зүүбэр эхэлэ шахарууду байгаа. Тинхэбэшье онимэй зунай сагта хүдэлхэ бэлдэхэд, ёһотой шалгалта боложо үгтэһэн жэшээтэй. Хоёрдохи кварталда даабар: тинхэдэ 5 үдэрөөр уридалшан дүүргэгдэнэ зэрэгтэй.

Түүрүүшын хахад жэлэй дүнгөөр совхозой бүхы малшадай суглаан июлинь 12-то үнгэрэгдөө. Эндэ малшад дунда эмхидхэгдэнэ социалис мурысоонэй дүн зүбшын хэлсэгдээ. Совхоз соогоо һу һаалаггар түүрү һуури эзэлһэн хаалишад П. И. Полюгова, Т. А. Флисова, А. И. Тугаринова гэгшээдэй хүндэлэһэн табсан дээрэ зогсоходон, улаан торгон лентэ ээм дэмүүршн нэмэрүүлһэн байһанди. Хаалишад Ц. Д. Олзоева, Е. Тугаринова, мал

адуудалгад Г. И. Тугаринов, Д. Санданов болон бусад түүрүүшүдэн адалд нэрин совхозой хүндэлдэй дэбэртэ бөшгөдэн тухай сонсохогодоо али зэргын байр бэлхалан болоо гэшээб. Тинхэдэ олон малшад хүндэлэлэй грамота барюулагданан, совхозой директори приказанар сонсохогодон бэлхалан хүргэгдэнэ бэлэй.

Мурысоонэй дүн согсолдоо, тарнини ажалшадта хэлэжэ ойлгуулжа үгэхэ, эрхимдэнэн нухадые магтан ороохэ, тэдэндэ алибаа шан барюулха гэшээ эхэд удхатай, хүн зоной зүрхэ сэдхэл хүдэлхэ хэмжэһэн болоно. Түүрүүшүдэй үлгэр жэшээг үйлэ хэрэг мүн тарнини хүмүүжүүлхы хэсэ удхатай. Гэгдэжэ гү, али дундуурхан зэрэгтэй абагшад тэдэнээ һургаал абаха, хүсэлтэй зориггоо хүдэлхэ байна ошуу.

Мурысоонэй аша туйһын үргэн эхэ байхын тулада тэрэнэй дүриме зүбөөр, нарин нягтаар, анхараат тагамаар тодорхойлоо хэрэгтэй. 1966 оной социалис мурысоонэй дүржэ зохиёодоо партиком, дирекци ба рабкомком түүрү малшадые моральна, материальна талаар урмашуулха асуудалда анхараат горитойхон хандуулан гэгшээбди. Отдслени соо хэной илажа хараһан тушаа партибюро местком хоёр партикомдо тухай мэдээсэл үгэдэг, шагналада хүртүүлхэ зууршалга хэдэг. Тэрэнэй үндэһөөр илажа гараһан гүүртэ, отарануудта совхозой дамжуулгын Улаан туг, вымпел, түүрү малшадта шагналт олгодогдоо.

1966 ондо эрхим ажалта туйлаһан, оорингөө социалис уялга бөдүүлһэн олохон малшад мурысоонхой дүримэй ёһоор мүнгөн шанда хүртэһэн байна. Тэдэнэй дунда хаалишад П. Полюгова, Т. Флисова, А. Тугаринов, Е. Тугаринова, П. Смолнина, М. Зайцева, хоншиод Н. Яковлев, Д. Тугаринов, И. Каратаев болон бусад нухэд оролсоно.

Мурысоондэ илагшадта мүнган шан гү, али ямар нэгэн бэлэг барюулхын хажуугаар бэлхалан хүргэхэ, хүндэлэлэй грамота барюулха, совхозой алдар солон дэбэртэ, хүдэлэлэй самбарта нэрэ обогын бөшхө гэшээ удхара хэсэ эүйлнүүд. Гадна газетдэ, бюллетендэ, ханын һониндэ тэдэнэй хэрэг үйлэе магтан бөшхэдэ, дүүр зурагынь тоиллохдо һураг сууһан улам дэлгэрдэг, олоной анхараат тадаг байһа бшуу. Онимэй ажалтай габиһагшудые моральна талаар урмашуулан арга хэмжэһэн болоно гэшээ ааб даа. Вндо энээндэ анхараала онсо хандуудлаг болонхойди.

Ажалта малшадай дунда социалис мурысоо үргэнөөр дэлгэрдүхэ, тэрэнэй аша үрэ эхтэй байжа талаар зарим тэдэ хэмжээ ябуулануудые бодотоор бөдүүлһонэй зэрэгтэ үндрэһэн жэлдэ яһада гэмгүй ажалта туйлаһабди гэхэдэ алдуу болохогүй. Гүрэндэ һу бөдөлхэ жэлэй тусбэшье манай совхоз ноябринь 29-дэ дүүргэб гэнэ. Жэлэй тусбэстэ тусбэшөө гадур 1100 центнер һун гүрэндэ тушаагдаа. Хулдаадай отдсленин хаалишад бүришье һаа һайн ажалта ашаа. Тэднэр жэлэй тусбэ ноябринь 5-да дүүргэжэ, тэрэн дээрэ 466 центнер һу нэмэжэ бэлдэхэдэй пунктда орууба.

Урш шухан гаргалуудад, тугал, бурүү тугалуудад малшадийнше шанга хүрлэжэ гараа. Жэшээнь, үхэршэн Ж. М. Карпушев 140 үхэр тууза, хольн бөлшээр ошон юм. Балшэрини үдэ толгой бүрини шигүүрине хонг соо 1175 граммээр нэмэжэ шадда. Имэй һайн ажалта туйлаһан үхэршэд, тугалгад манда олон. Ушөө нэгэ

һонин зүйл гэхэдэ, манай ажахыда шубуу үсхэбэрилдэ гэшээ шэнэ һалбарн. Тинхэбэшье һаа, оролдоһын хүсэн эхэ байгаа. Иёдондо эмэ таһна бүринөө 96 үндэгэ дунда зэргээр абана, энэ продукт абаха жэлэй тусбэ 109 процент дүүргэжэ ха юмбди.

Үнгэрһэн зундаа, назаргаһые совхозой ажалшад инитингээ адууһа малда үбнэ, зельнико болон һоломо нитээд горитойгоор суглуулжа абаа. Силосшы яһала даргадаа, орооһоной зүйл бардам хүрхөөр таһалагдаа. Нигжэ мүнөө ябана байгаа үблэлэжэе эмхитэйгээр, баян дэлгээр үнгэрэжэ, малаа таруудуулангүй, ашаг шамын дэшээлүүлэн татажа хүхэ ногоон дээрэ гаргаха аргатай. Энэ туйлаһа зун дэгээн бүтээ, орооо хүржэ эрээ бөш, харин манай малшадай эшэһэ сусаһагүй эршээтэ ажалтай үрэ дүн шуу. Энэ габиһагай ажалтай эршэ хүсые Агуухэ Октябрь ойн социалис революцинь 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһон бүтээ арайлай мурысоонэй долгин бүри худоржуулдэ, эдэбхи үсхэһын дүлэтүүлэн бадаруула.

Мүнөө гүүртэ, отарын коллектив бүхэн, малшан бүхэн өөрынгөө зориглоо тодорхойлохы, мурысоондэ хам оролсохы ажаллажа байна. Теэд Совет засагай тогтоһоор 50 жэлэй ойн түүхэтэ һайндэрые эрхим ажалтаар утгаха гэшээ малшан бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг ха юм. Тинхэдэһе уялга абайан үдэрһөө эхилэн, шамдагай шүбэрһэтэйгөөр хүдэлжэ эхилээ. Мүнөө Горхонхой комсомол-залуушуудай һу хаалин гүүртын коллективэй нэрэ алдар суурхана. Тэндэхи малшад онтыбэр һараһаа захиалан, һара бүрингөө даабарине ходо үлүүлэн дүүргэжэ ябана. Совхоз соогоо түүрү һуури эзэлнэ.

КПСС-эй ЦК-гай январини 4-дэ абайан «Агуухэ Октябрь ойн социалис революцинь 50 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» тогтоолой гүнгэһы үдхатай танилсаад байхдаа, манай малшад эхэ һайндэрэй хүндэлдэ абайан социалис уялгана дахин хаража үзэнэ, зарим зүйл-нүүдтэһе заһабари оруула. Тинхэ ёһотойшье. Арга боломжонууд, һөөсэ дараһана дууһан амжалтын хэрэгтэ зориулха байһанаа манай малшад аширхээдэ бшуу.

Октябринь социалис революцинь 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһон мурысоо улам дэлгэрүүлхэ, ажалшадай урга зорингые бүри бэлдэхэ арга нухсаал мүнөө байр эдөгшөөнэ. Нэгэ жэшээ хэлэһү. Мурысоондэ илаһан түүрүүшүдэн шан гү, али бэлэг барюулахадманай бурүү тоомо хэнтэ, салын хүндэнэй фондые хэмхэһэн хэтэрүүлхэ хэлдэ хүргэнэт гэхэ мэтээр эмэлдэг байгаа. Имэй донодолоо илаһага республикын хүдөө ажахын министрествын зүбөө эрадэг бэлэй. Мурысоон тухай дүриме харагайруулаха байһанаа мэдэжэ байгаа, министрествын захиралта дүүргэжэ баатай болодогтоо гэнэ. Теэд энээндэ мүнөө эсэс табигдаа. Салын хүндэнэй фондын зэргээр 5 процентын хэмтэй шангалан фонд байгуулаха тухай заабари һаа абтаа.

Энэ шар мурысоо үргэдхөө гол шухала нүхээһын болохо байна. Мурысоо эмхидхэлэ, тарнини хүдэлбэрилдэ хадаа совхозой партиком ба рабкомхой үдэр бүрини анхаралада байха асуудал. Энэ хэрэгтэй зүб эмхидхэлээ үйлдэбэрини үйлэ, тарнини эрадэһин ажалта хүдэлдэха байна бшуу. Ушар нимгээ мурысоон тухай асуудал манай урдаа хараха хэмжээ ябуулаа гэшээ гэжэ тоолонобди.

С. ГРИГОРЬЕВ,
Зэднэ: анмагай Торин совхозой партикомой секретарь.

Январь һарын янгинаа хүйтан дундуур Улаан-Удын үһан замай хүдөлмэришэд ажалтайгаар эршэ һулаһхангүй. Иван Васильевич Климентьевий хүтэлбэрилдэг модноо дарханшуудай бригада илангаа амжалтагайгаар ажаллана. Мүнөө тус коллектив склад, суданшуудай тогтохо газар, траншейнүүдэй транспортёр болон бусад барилтанууды бүтээжэ байһаай. Энэ хүдэлмэри март һара соо тус гэхэдхөөр хараалагдана. Зураг дээрэ (баруун гарһаа): модноо дарханшуул И. В. Климентьев, И. А. Богудунин, С. Б. Дмитриев гэгшэд.

Д. БАЛДАНОВАН фото.

НАРИН АЖАЛ, НАНГИН УЯЛГА

ЭБ НАЙРАМДАЙ, ажал, зөл жаргал, Эдэ үгэнүүд «Теллоприбор» заводой хашаагай үдэн дээрэ томо үзэгүүдээр бөшгөдэнхэй. Совет гүрэнэй һүлдэ тэмдэг болоһон балта кадур хоёрше гартаа баряад холье зоринон хүнүүдэй хүшөө тэдэ үгэнүүдэй саана табиатай. Тэрэ эб найрамдал сахин хамгаалхые, ажал хэжэ, зөл жаргалаа олохые уриалһан мэтээр харгалдана.

«Теллоприбор» заводто эрхэ бүрээ амар нэгэ һонин, һайн хубилдлын боложо байһые өбөрхөөр. Һүүһын жэл, жэл хахад соо энэ эрхөөрэй һаа, зарим цех, таһагуудые хуушан газартан олохогүйг. Тэднэ шөнөөр барилданан һаруул, уужам байһандаа зөөж оронохой. Заводой олонхи нөхүүд һабын үргэдхэжэ.

Энэ завод республикнай түүрүү предпритиянуудай нэгэн. Үйлдэбэрин улам тарихуулан һайжаруулагдана, технологиень шаһэхэдэжэ байһаай. Заводой коллективий мүнөөдэрэй ажалтай үйлдэбэрини культура дэшээлүүлхэ, ажалые эрдэм ухаанай эрилтаһын ёһоор эмхидхэхэ асуудлануудые зүбөөр шийдхэнэй үрэ дүн гэхээр.

Хаалуи ууралтай даралта шалгадаг элдэб онһон приборнуудые бүтээдэг цех шөнэ байһандаа түбэрхэнхэй. Энэ цехийндэ заводой бүхы продукциянь 75 процентые бүтээдэг. Тэдэнэй элдэб приборнууд Эхэ оройнмай олон тооты областэ, хизаарта эльсэгдэнэ. Цех соо ушөө нэгэ шухала, харюусалгатай уацост бии юм. Ондоо гүрэнүүдтэ эльсэгдэхэ приборнуудые бүтээдэг тухай уацост цех соо амнидаа эмхидхэгдэнхэй.

Һаруул, дулаан байра соонь ариг сөөр. Соонхонүүдтан шторо үлгөөтэй, таһагай дундуур сөөгүүд табиатай. Нэгэ ханын эхэнхи хубини дэлхэйн карта эзэлнэ. Заводой өрөөн уран зураашадтай зураһан карта дээрэ Улаан-Удын дэлхэйн зүг бүхэн гэшээ зури-

һан улаан зураа элээр тагатай. Хельсинки, Гавана, Цейлон, Джакарта, Пхеньян, Тунис. Эдэл дээр улаан зураагай ошонон гэгээлэ заны хото, оронүүд. Элдэб янзын онһон приборнуудай аха туу бүхы социалис оронүүдта, Латини Америкын, Азины, Африкын олон гүрэнүүдтэ эльсэгдэжэ байһые энэ зурааланууд элшлэнэ.

ПРИБОР БҮТЭЭШЭД нарин ажал, нарин уялга бөдүүлнэ. Тэдэнэй гараар хэлэһэн приборнууд харахадшые гөг һайхан, харагалдхыше бэхи һайн, найдамтай байха ёһотой. Ондоо тэмээ эльсэгдэхэ приборнуудай шанар дэлхэйн эрхим һайн продукцияны эрилта хангаха ёһотой юм. Мастер Владимир Александрович Паршуковой даадаг уацостайнд тэрэ эрилта дүүргэжэ шаддаг, һайн шанартай продукция бүтээдэг болоһон. Хэдэн жэлэй туршадэ заводой продукция ондоо олон гүрэнүүдтэ эльсэгдэжэ, шэнэ ажабайдал зохиохо, промышленность байгуулан хуҗаоха хэрэгтэй хэлбэршүүгэй туһа хүргэжэ байна.

— Вицэнэр продукция нарин нягтаар бүтээхэ уялгатайбди. Малай дүүргэдэг ажал өршэ, эшэ, харин эхэ үдхатай, нарин уялга гэшээл. Эрхим һайн продукция үйлдэбэрилдэ гэшээ хүдэлмэришэдэй мнай һэххэлэй, нэрэ хүндын хэрэг болоһонхой.— гэжэ уацостай мастер Владимир Александрович хөөрэнэ.

ИЙНХЭЛЭЙ, нэрэ хүндэ, нарин уялга, Цехэй хүтэлбэрилдэд, прибор бүтээгшэд ажал хэрэг тухайгаа хоорондоо, эдэ гурбан үгэ хэдэ даһан хэлэһэн байна. Эдэ үгэнүүд минн дини талыдэ гү, али хүүжэ байһан ажаллаа һайрхан эзрүүжэ ханаатайгаар хэлэгдэ баһа. Улан зүрхэнэй, нарин уялга бодотоор ойлгоһонхой, һэххэлэй зэргээр ажаллажа байһанай гэршэ тэмдэг, хэлэгдэһэн худала харюулан үгэнүүд байһые тус уацостай, бүхы цехэй ажал хэрэг гэршэлжэ үгэнэ.

Ондоо гүрэнүүдтэ эльсэгдэхэ продукция бүтээдэг уацостай хүдэлмэришэд өөһэлэньгөө уялга һайнаар мэдэрэнхэй. Тэдэнэй бүтээһэн приборнууд эрхим һайн, гололоһон онһон приборнуудай аха туу бүхы социалис оронүүдта, Латини Америкын, Азины, Африкын олон гүрэнүүдтэ эльсэгдэжэ байһые энэ зурааланууд элшлэнэ.

Цехэй коллектив абаһаар эрхим зэргын продукция үйлдэбэрилдэжэ эхлээгүйшье мэдэжэ. Ажаллаа зүбөөр эмхидхэхэһээ эхилээд технологи нарийжуулан һайжаруулаха, түүрү онот арга нөбтөрүүлхэ талаар эхэ ажал хэдээ. Урлань түмэрөөр хэгдэдэг детальнууд капорноор хэлэгдэнэ. Капрон хэрэгдэхэдэ приборнуудай шөгнүүр хүнгэлдэхэ, шапанынь һайжаруулаха арга олддо. Имэй деталнууд улаан болзор соо һаадууһаар ашаглагдадаг. Деталь, үзэлнуудые, балан бодолон приборнуудые шалгаха, хүдэлгэжэ үзэхэ тусхай стейд тухээрэгдэнэ юм.

Ажалладаг газартаа ариг сөөр сахиха гэшээ цехэй хүдэлмэришэдэй урдаа табилагһан шухала эрилтаһуудэй нэгэн. Приборнууд олон тоото жажэ, томшые үзэлнүүдһаа бүридхэгдэнэ. Часть, үзэл бүхэн аргагүй сөөр, тооно, шоринһоо арилтагданан, чертежой ёһоор бүтээгдэнэ байха ёһотой.

— Даабари абахада нэн түүрүү чертеж, металл шухалаз шалгажа үзэнбэй. Энэманай ажалтын эхин юм. Наринаар, зүбөөр хэгдэһэн чертежой, һайнаар шухаладан металл байбал, ондоо ажалшы манай гарта ха юм.— гэжэ нухэр Паршуков гайһабарилна.

— Үйлдэбэрэ тусбэлхэ, экономика урмашуулгын шэнэ гүрэмда оройнһоо хойно чертежой, металл шанар аргагүй һайжараа,— гэжэ уацостай нэгэ хүдэлмэришэн нэмэн хөөрэнэ.— Вицэнэршье эрхим һайн продукция бүтээжэ гэжэ оролдонобди. Хэлын саананы хани нухэдтэ, ажалшы зондо эльсэгдэхэ прибор мугагаар

хэжэ болохо аал? Нигэж хөөрөшье Константин Иванович Гранин слесарь-хабаргаһа мэрэгжэлтэй. Тэрэ шухалаһын цехтэ абтайн металл шухалаһа нэн түүрүү наринаар шалгажа үзэлгэ. Нүүдээршье үрэмдэжэ шийшилдожо хэрэгтэй деталь бөдөлгө. Тэһэнээ бэлдэхэжэ, приборнуудые хабаргалдаг.

ЗАЛУУ хүдэлмэришөө Раиса Уховатай дүүргэдэг ажал яһалашы ороо. Тэрэ бага кэмжүүртэй, хүнгэн шөгнүүртэй приборнуудые бүтээдэг. Рутгатай наринхан шал хоолой прибор соо зүбөөр тогдожо, олон жажэ металл, капрон утаһа холбохын бэлэн бөшэ. Теэд тэрэнэй ажалда багашы гололоһон гаралдаггүй юм. Токарь Гавриил Исакевич Федоров заводто арба гаран жэл соо ажаллана. Дүй дүршэлтэй, бэрхэ хүдэлмэришэдэй нэгэн гэжэ суугай.

Ондоо гүрэнүүдтэ эльсэгдэхэ приборнуудые бүтээдэг уацостай бусад хүдэлмэришэд мэрэгжэл шалдабара гарган ажаллана. Тэднэр бутлада дүй дүршэлтэй нухэл. Уацостай хүдэлмэришэд Агуухэ Октябринь алдарт ойн хүндэлэлэй социалис мурысоондэ оролсожо, хэжэ ажаллаа хараһан байһа. Һара бүрингөө даабарине болзорһоонь хоёр-гурбан үдэрөөр уридалшан дүүргэжэ, эрхим зэргын продукция бүтээжэ, Совет засагай 50 жэлэй нэрэ зэргэдэ хуртагаһан уялгана бодото дээрнэ бөдүүлхын түлөө тэмсэжэ оройнхой.

Табан жэлэй хөбөрхоний оной түүрүүшын һара соо тэднэр аха туу Монгол оройнһоо абтайн захид дүүргэжэ байһаай. Энэ һара соо 30 гаран прибор МНР-тэ эльсэгдэхэ. Мүнөөшье захид ондоо олон гүрэнүүдһаа абтажа байһаай. Жэлэй түүрүүшын квартал соо Румынниин, Польшын, Болгарини, ГДР-эй, мүн Турциин, Албанистанай, Даниин, ОАР-ай, Грециин, Австралиин, Азирай болон бусад оронүүдэй захид дүүргэгдэхэ.

С. БАРДАМОВА,

ХҮНДЭТЭЙ ЛЕКТОР

Цэгэтэ Хуурай-һубагай һүнэй һаалин фермэ дээрэ ерэхэдманай тэндэхи улаан булан соо ничэ сонсохол үгтөөтэй байба. «Мүнөө үдэнэ, найман часта Уласхоорондын байдал тухай» лекци унаһагдала. Энэ лекцие «Знамя» бүлгэмэй гашүүн И. М. Билдөө унаһагдала.

Нютагтэ лекторэй бэлдэхэн лекцие шагнахаала бидшые хүржэ эрээбди. Улаан булан соо хуи зон олоороо сугларһан байба. Эдэ эшэһе һайса харахадманай ехэлхитэ малшад хөбөртэй. Фермие тагнаша зоотехник нухэр Бакинханова Павел Мангутович Билдөөтэ үгэ үгэбэ.

— Дүшэ-таби минута соо хөөрэдхэхэбди. Эсэхэгүй аабзат,— гээд лектор сугларалшадта хандаба.

— Хоёр час соошые хөөрөгтты, танай үнгэрһэн лекци һонирхолтой байдаг,— гээд нэгэ экзэерэй хэлэхэнэ дуудана.

Нухэр Билдөөв СССР-эй уласхоорондин байдал, үнгэрһон 1966 оной дүнгүүд тухай хөөрөжэ, СССР-эй арадай ажахын саанашада

улам түргэнөөр хүгжэхэ байһан тушаа дэлгэрэнгитгээр хэлэжэ эхилтэ.

— Совет арадууд шэнэ табан жэлэй түүрүүшын жэлые амжалтагайгаар түгэсхэбэ. Промышленность болон хүдөө ажахын хүдэлмэришэд үйлдэбэрингөө тусбэ амжалтагайгаар дүүргэжэ...

Имэй һонирхолтой лекци Павел Мангутович Билдөөв ганса энэ фермэ дээрэ унаһа бэшэ. Нарин энэ нухэр партиан организациин уриалаар хаанашые ошондо. Хүдөөгэй клуб соошые, улаан булан соошые, машинно-тракторна мастерскойшые лекци, алидхал хэлдэг юм.

Үнгэрһэн жэлэй декабрь, мүн январь соо тэрэ олон газарта лекци унаһаба. Нухэр Билдөөв лекци бэлдэхэдэ нютагай байдалаа жэшэһүүдые олоор харгалдэжэ, үйлдэбэрин коллективэй шийдэхэ гол зорилгонууд тухай хөөрөжэ үгэдэг.

В. ДОРЖИЕВ,
Түхэнэй аймга.

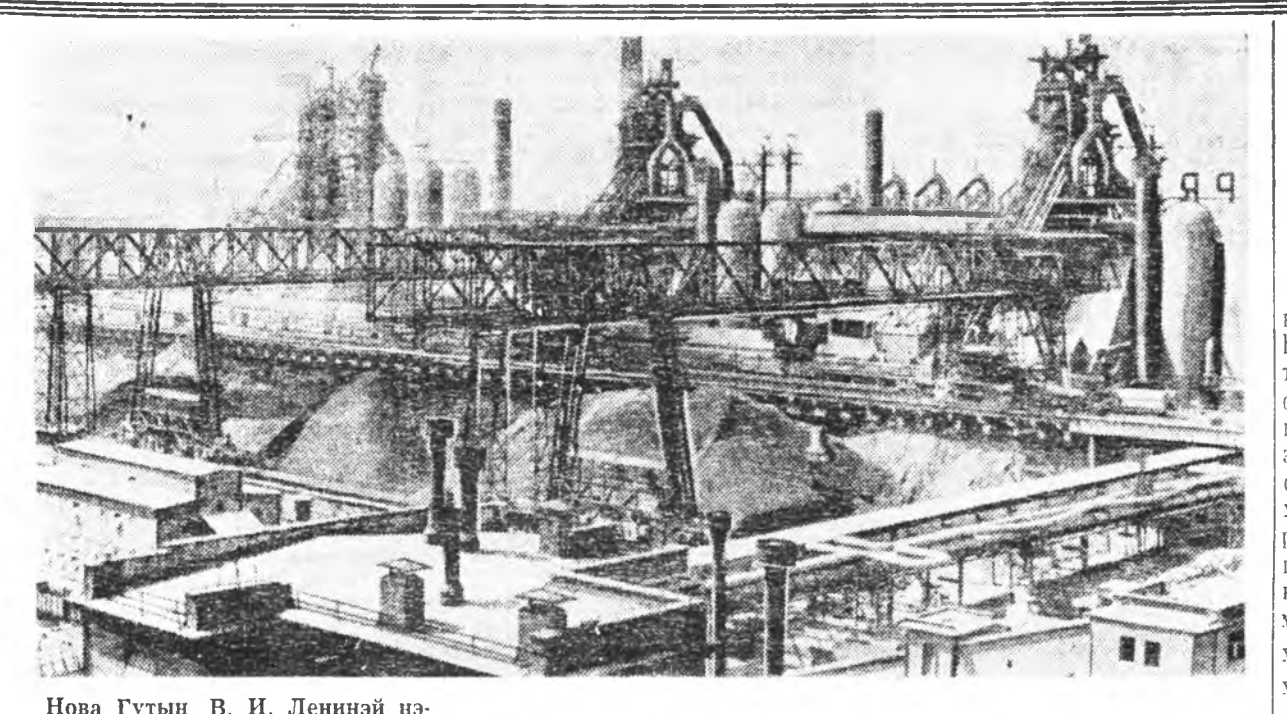
ЗАҢАБАРИНГАА АЖАЛ ТҮГЭСХӨӨД...

Салаанай совхозой тракторна бригадын механизаторнууд хабарай тарилгада хэрэгдэгдэхэ онһон техникээ яврини эхээр заһабарилжа дүүргэбэ.

Эндэ хамта дээрэ 13 трактор, 10-аад анзалан, 7 селэжа болон бусад техникэ заһабарилгада.

Заһабарингаа хүдэлмэрине һайн шанартайгаар дүүргэһэн механизаторнууд В. Зайганов, В. Тулуев, В. Базаров, Г. Бандеев, В. Шийков болон бусад нухэд мүнөө үдэ совхозойнгоо барилгын модо бэлдэхэлсэнэд.

Б. МАШКИНОВ,
Түхэнэ.

Нова Гутын В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа комбина арадай Польшын томохон предпрития юм. Тэрэнине Советскэ Союзай аха дүүргэй туһаламжатайгаар барилан байгаа. Тэндэ 25 манган хүн хүдэлнэ.

Магаданһаа эльсэгдэнэ 8 вездеход Чукоткын оро үдхэгшэдтэ шэнэ жэлэй түүрүүшын бэлэг болоо. Мүнөө тэндэхи оро үдхэгшэд, ангуушад, заһаһаһад элдэб янзын машина, техникэтэй болонхой. Энэһэнгэ гадна, үшөө нэгэ миллион 500 манган түхэригтэ хүсэтэ эхэ машинануудые абаха юм. Зураг дээрэ: Магаданска областини «Канчаланский» гэжэ совхоздо ошонон вездеходуудые утгажа байна.

ЦАФ—ТАСС-ай фото. АПН-эй фото.

43 МЯНГАН ТОННЫН „ВОСТОК“

Совет заһаһаһадта зориулжа барилданан тамардаг шэнэ завод

Ленинградтай Адмиралтейскэ завод совет заһаһаһадта зориулагданан туйлай томо онгосонуудые бүтээһэн. Энэ завод явза бүрин, олон ондоо хэмжүүрэй онгосонуудые гаргалда һэн. Харин һая бүтээжэ эхилһэн асар ехэ тамардаг завод онгосоо дэлхэй дээрэ ондоо тэдэ хаанашы даб дээрэ байхагүй. Тэрэнине «Восток» гэжэ нэрлээ. Онгосо-заводой утань 225 метр, шөгнүүрнэй 43 манган тоно юм. 26 манган мориной хүсэтэй, уралаар хүдэлхэ хоёр голтой турбинны түхээрлэһэн 18,5 үзэл түргөөр ябаха арга олгоно. «Восток» онгосо-завод 22 манган тоно заһаһа абажа ябаха аргатай юм.

Энэ онгосын эгээ һайн юмэнь юуб гэжэ, заһаһа барилда олон тоото онгосонууд дахала ябахгүй байна. Тус бүридөө 65 тоно шөгнүүртэй, заһаһа бариха 14 сейнер «Восток» онгосын дээлэ палуба дээрэ табигдадаг юм. Тэдэ сейнерүүдэй жажуу баён бүхыдө шэл пластикаар хэгдэнхэй. Табанай нэгэ хубини лэ түмэрэй үзэй болно. Гөбын тулада нимэ синтетикэ хэрэгдэгдэ бөшэ дад. Гол түлээ дулаан оройнй ундан манай заһаһаһад олзоборилгэ хэжэ зүйл тон түргөөр жэбэдэ эдигдэдэг. Харин шэл пластик ядагыһегүй. Тэрэһэнгэ гадна, пластикаһаа хубини булдаһаа дутуугүй бүхэ байхалаа гадна, тон хушан хл

ЕХЭ ЗОРИЛГОНУУДАЙ УРДА ТЭЭ

Тугнын хүдөөгэй клубта хүдэлмэршэд эхилээр үүнэй. Табарган жэл болоо даа. Түрүүшкэе ишэ ерэхэдэмни юмшэ үгс нэн: эдэбхитэдшэе, кружогуудшэе. Харин ямар нэгэ байларай дүгэлдэхэ, концертын программа түргэ бэлдэгдэхэ.

Тэрэ сэг үгэрээр үнн болоо. Эгэнэ тухай мүнөө тугнынхид маргалан да байха. Харин галч аймага дургаха.

— Тугнынхидөө жэшээ абарты, тэндхи уран байханай бүлгэм хоонд газарта би болонгоо би болонгоо юм...

Сэньн хэлэхэдэ, нима шашаг хооронд намда ханартай болохоной. Гадна нима тоглоолот үндэсөөр буюу юм. Юбэ хэлэхэдэ, Түгнээ уран байханай самодельностини коллективий хоонд газарта би болонгоо мэтэжээ. Латар наалдана, дүү, хүгжээдэ дургайнууд Түгнэ шотага хэр үгнэ олон байхан. Тэднэрихэ нээгдэхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри ехэ ороо байгаагүй гэжэ хэлэхэ харгатай.

Клубай бүхн хүдэлмэрид совхозой партиини, комсомольско организацинууд тува хургайлан байна. Мүнөөшэ клубай совет бүхн хүдэлмэри паркомтой, ВЛКСМ-эй комитеттэй, Түгнэин сомоной Советтэй ба шотагай дунда бүрүүгийн коллективтэй нягта холбоотойгоор үгэрэгтэй. Тингэнгүй яахад? Манай уран байханай бүлгэмтэй эдэбхитэд: совхозой хүдэлмэришэд, нотагай интеллигентини түгэлэгтэйгээ шуу. Мун манай гол зорилгонууд совхозой урда байхан ажахын зорилгонуудтай нягта холбоотой, тэдэнэй соёл болосоройн талыг парижуулт.

Тини клубай совет бүхн хүдэлмэри совхозой ажалшадтай абална социальне үгэлдэе хараадаа эбн бүрэлдэнэ. Гэвэл залуу үгэлдэе, совхозой хүдэлмэришэдэ коммуни үгэл болотойгоор хүмүүжүүлэ талаар оролдого гарган, энэ харгата ханаа болотоло табиана.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшн жэл үгэрэгдэ, түүхэлэ ороо. Манай клубай урда шэнэ зорилгонууд табигдана. Тэдэн тухайгаа хэлэхингээ урда ямар хүдэлмэри гэдэгтэй гэжэ багхан дүнгүүдэе гаргаха дурм хүрэнэ.

Угэрэн жэлэй түрша соо клубай уран байханай бүлгэмтэйгээ 18 концерт табиана. Манай артистүүд хоо, ойрын гүүргэнүүд дээрү, отеленинүүдэр абажа, киношотто, мал ажалшадта, механизаторнуудта концертүүдэе заруулаа, лекцинуудыг ушлаа, хоороннуудыг үгэрэгтэй. Самодельностини хүдэлмэридэ багша-

нар Мария Бова, Дарья Рычкова, Виктор Фетисов, Георгий Митрофанов, Самсонова болон бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсахан юм. Тэднэр мүнөөшэ эдэбхитэйшүүдэй тоодо ороно.

Тус тус тэмээр ёно заншалай үгэлшүүдэе үгэрэгдэе галаар бага бэшэ оролдого гаргагдана байна. Клубай совет нима хэмжээ юуулангуудыг хүмүүжүүлэхэ түгнээг үдхатэй гэжэ тоолоно. «Бү маргагтэй! Эүрэнэйнгөө өндилжол байгаа сэгтэ бү «мртатты» гэхан дайн сэргэтэ эсэргүүтэ, «Түрэн үдэрөөртэй» гэхан тэмэнүүдтэ зорюулагдана үдэншүүдтэ өншрхотойгоор үгэрэгтэй хан. Хүүшүү олоороо — үгэрэгтэй залуугүй эрээ бэлэй. Мун «Өөргөөг үе сагай хун байха» гэхан тэмээр үгэрэгтэйгэн дие-нут удаан мартагдахагүй. Бүнэ-тэйшүүдтэ, эхэнэрүүдтэ зорюулагдана яриалай журналинууд аминтаа үгэрэгтэйгэн байна. Мун «Эгэлз байхан сэдхэлтэй хүн», «Жаргалта эдир нахан» — нима тэмэнүүдтэй журналинууд ношрхотойгоор үгэрэгтэй гэхэлэ болохо.

Клубай үгэрэгтэй соёл болосоройгоор хүдэлмэри олон янзаар зорюулагдана юм. Үгэрэгтэй жэлдэ биднэр совет үгэн шэнэ ёно заншалнуудыг залуугуудтэ хэрэгтэй оёно анхаралаа хануулаады. Түгнэин сомоной Советтэй, Мухар-Шабарай военкоматтай хамта залуушүүдэе совет сэргэтэ хүдэлмэри орон байдалда үдэншүүдтэ үдэншүүдэе үгэрэгтэй. Мун сэргэтэй абалнаа бусадшадэе баяр баясхалангай орон байдалда утгадг болохойлби. Угтамжал нима үдэншэд военкоматтай түгэлэгтэй мухар-шабарайхитээ дайшалхы зам, аба, ахдарайн алдар соо тухай хөөржэ үгэрэгтэй. Совет засагай түлөө тэмэгшэд, Эсэгэ оронхо хамгаалгай Агууэхэ дайнда хабаадагшад, ажалтай ветеранууд клубта уригддаг байгаа.

Клубта ямар нэгэ үдэнш үгэрэгтэдэхэ гэжэ сонсохоголодо, бүхн нагдануудт эсэргэдэнхэй байдаг. Залуушүүдтэй хамта үгэрэгтэй нахатайшүүт эхэ дуртайгаар өрөнэ. Энэниини тэрэлэн, нэгэ энээдтэй ушар тухай хэлэхэ драм хүрэнэ. Нэгэтэ хүрша Никольский гэжэ шотага буудал Д. гэжэ үгэрэгтэй намда ехэ голдолтойгоор хандаба:

— Сэргүүтэй хүнш даа, Полина Тимофеевна.

— Ягаага?

— Усэгэлдэр үдэнэ Түгнээдэ нагашэ үгэрэгтэй гэрээ байбоогүй: бутандаа клуб байханай. Бурхалдаа мургуэхэ байхан зон аад лэ... Тэдэнэй танай клуб бурхалнаанш үзүү болошоо юм гү?

Мүнөө жэлдэ манай «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд Совет засагай 50 жэлэй ойн хүндэлдэ дээшлүүлэгдэн социальне үгэлдэ абаа. Энэ үгэлдэ нэрэтэй түргэтайгоор дүргэхэ харгатай клубай хүдэлмэришэд, эдэбхитэд бүхн арга хабаара тулалха ёнотой. Клубай совет тус асуулаа зорюулагдана зүбөө үгэрэгтэй. Зүбөөн дээрэ ямар шилдэбэри алгаб гэж хала нима: агитригата амхиджаа, малшадта, механизаторнуудта 20 гаран концерт заруулаха, тинхээ лекцинууд үгэрэгтэй, хооронднууд үгэрэгтэйгээ дэхэ. Малшадтай байранууде, полевый стануудыг плакатуудтай, лозунгуудтай хангаха. Тэндэ ханын газетүүдэе, дайшалхы хуудануудыг гаргаха.

Клубаймай хүдэлмэри Тугнын хүдөөгэй библиотекын хүдэлмэригтэй нягта холбоотой. Гэвэл мүнөө табиан тусбайншэ хамта шилдэгдэхэ олоо асуудануудтай. Жэшээхэдэ, хонилдөө нүүдэл библиотекнуудтэ хангалсаха хэрэгсэ клубай совет оёо эээрээ даалсан абаа. Ханын газетүүдэе, дайшалхы хуудануудыг библиотекын хүдэлмэришэд гаргалсаха, мун тэдэн хоороннуудыг, ойлгууламжын хүдэлмэри үгэрэгтэй.

Ойрын үдэрүүдтэ биднэр хамта Исая Каланиковай «Поселение отступленцы» гэжэ номоор ушангадтай конференци үгэрэгтэй тула эмхидхэлэй хүдэлмэри үгэрэгтэй. Конференциманай номой автор хабаадалсаха бээ гэжэ найдагдана. Мун суута хаалшан Колесовагай дүй дуршал тухайгаа бэшэнэ «3000 килограмм нүүдэй түлөө» гэжэ брошюра совхозой наалшадтай зулза хооронд үгэрэгтэдэхэ харгалданхай.

Октябрийн 50 жэлэй ой хүртэр богони сэг уланхай. Энэ сэг соо хэхэ хүдэлмэри ехэ. Вилээр хараална тусөөб дүргэжэ, совхозойгоо хүдэлмэришэдтэй түрэл оройнойгоо түүхэтэ оёо ажгай амжалтаар унтахадэй гэжэ батаар найдагдана.

П. ПЕРЕЛЫГИНА,
Тугнын хүдөөгэй клубыг даагша.
Мухар-Шабэр.

ЗАХААМИНАЙ АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Лысенко Яков Григорьевич — Эдэн комбинатад управлениини хүдэлмэришэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Цырендоржиева Долгор Бунтуевна — «Коммунизмын зам» колхозой колхознигүүдта.

Бунгуулин комиссини секретарь Актинов Жамса Лопсонович — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Алексеева Людмила Константиновна — РСФСР-эй Улаан Хэрээний бүлгэмтэй аймагай эмхиджэ; Бадмаев Анатолий Сергеевич — «Первомайский» руднигай профсоюзай организацинаа; Бадмаев Петр Бандеевич — Холтосоной руднигай хүдэлмэришэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Боркина Валентина Николаевна — Эдэн комбинатад эфэе хоолтор хангалтын тагаай профсоюзай организацинаа; Винтулова Раиса Артемьевна — районно комсомолой организацинаа; Стрелков Владимир Григорьевич — Эдэн комбинатад механическэ заабаартай заводой хүдэлмэришэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа.

КАБАНСКИЙ АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Алексеев Виктор Лукич — Камескын дунда бургуулин багшанарай коллективтээ.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Москвитина Валентина Павловна — барилга-хабаруулин 8-дахы управлениини комсомолой эхин организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Лукьянов Михаил Александрович — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Андропова Даша Вадаевна — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигүүдтаа; Дубкова Тамара Федоровна — Шеринскэ совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадтаа; Кузнецов Петр Григорьевич — Ключевскэ леспрохозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Мусеев Александр Иванович — Зуун Сибирини түмэр замгай албан 16-дахы дистанциини хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Оронов Антон Обороевич — Байгалай ой модоной баазын хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Тихеева Зинаида Вавринова — Ойморой совхозой 3-дахы отделеини һу наалшан фермын хүдэлмэришэдтэдэй коллективтээ.

ХЭЖЭНГЭЙ АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Ринчинмаев Доржи-Рыгзэн Эрдэниевич — районно Соёлой байшангай хүдэлмэришэдтэдэй коллективтээ.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Очирова Цырма Сандитовна — Худанай совхозой профсоюзай организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Батомункуева Нина Марксаевна — Хэжэнгын дунда бургуулин багшанарай дунда техническэ хүдэлмэришэдтэдэй коллективтээ.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Мангатаев Семен Бадмаевич — Хуртэйн леспрохозой хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Мясникова Епистемия Потаповна — «Первомайский» совхозой 4-дэхы отделеини хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Спиридонова Тамара Батуевна — Хэжэнгын совхозой комсомолой эхин организацинаа; Теванюк Иван Григорьевич — Худанай леспрохозой хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Фомичев Юрий Иванович — РСФСР-эй Улаан Хэрээний бүлгэмтэй аймагай болшын эхин организацинаа; Цыбиков Самогоди Цыренович

Ажалшадай депутадудай аймагай Соведуудтэ һунгаха аймагуудай бунгуулин комиссинуудай составые баталха тухай

(Түгэхсэл. Эхинишэ 1-дэху нюрта)

Чисанын совхозой нэгэдэхы отделеини коммуни эхин организацинаа;

ХЯАГТЫН АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Манжиканов Константин Матвеевич — худо ажахын болон бэлдэхэлэй хүдэлмэришэдтэдэй Профсоюзальна Союзай районно организацинаа.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Ослина Антонина Инокентьевна — РСФСР-эй Улаан-Хэрээний бүлгэмтэй районно организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Гантмуурова Вера Лукьяновна — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Батомункуев Владимир Гурьевич — районно комсомолой организацинаа; Будаев Бадмажап Бадмацэпович — «Дружба» колхозой коммуни эхин организацинаа; Думин Григорий Иванович — армидэ авиацида болон флотто (СССР-эй ДОСААФ) тулалха һайн дурнай бүлгэмтэй районно организацинаа; Носков Александр Михайлович — Научини станциини депойг хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Ражуурова Валентина Очирповна — Халтын ээрэгтэ-трикотажнай фабрикай комсомолой эхин организацинаа; Тубуров Бадма Тунжаниович — «Пограничный» совхозой профсоюзай организацинаа; МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Тютрин Николай Григорьевич — «Коммунизм» колхозой колхознигүүдтаа.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Марганцева Аграфена Ивановна — Суулдын совхозой профсоюзай организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Унагаев Фадей Иванович — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Башиннова Евдокия Яковлевна — аймагай болшын профсоюзай организацинаа; Доржиев Дашинцэр Доржиевич — «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Ласточкина Мария Герасимовна — районно комсомолой организацинаа; Милька Петр Семенович — Мухар-Шабарай автоажахын хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Цыдыпыренова Валдама Шагдановна — Хушун-Узууртэй дунда бургуулин багшанарай болон техническэ хүдэлмэришэдтэдэй коллективтээ; Шапанов Инокентий Иванович — «Забайкалец» колхозой коммуни эхин организацинаа.

АХЫН АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Унжув Доржа Сокошомович — «Коммунизм» колхозой коммуни эхин организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Лубсандоржиев Константин Доржиевич — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Денин Григорий Никитич — коммундальне предприятинуудай болон бэлдэхэлэй дунда бургуулин комбинатай хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Кривцов Юрий Иванович — механическэ хүдэлмэришэдтэдэй Профсоюзальна Союзай районно организацинаа; Осоева Норжима Сыреновна — аймагай эд хэрэгсэмжын бүлгэмтэй хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Патархеев Юрий Дубжинович — районно комсомолой организацинаа; Самсаева Сыбик Гатыповна — Кировай парамжэтэ колхозой колхознигүүдтаа; Сысоева Бомбой Лашеевна — «Коммунизм» колхозой колхознигүүдтаа.

ПРИБАЙКАЛИН АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Елизов Григорий Егорович

Прибайкалин машинно-мелиоративнай станциини профсоюзнай эхин организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Нагаев Владимир Перфильевич — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Карпова Анастасия Прокопьевна — «Прибайкалец» колхозой колхознигүүдтаа; Подкорытова Лидия Артемовна — Прибайкалин ой модоной ажахын хүдэлмэришэдтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшадтаа; Руднев Петр Иосифович — «Путь к коммунизму» колхозой профсоюзнай организацинаа; Фадеев Николай Михайлович — Итанцын леспрохозой профсоюзай организацинаа; Хабитуева Эльвира Ламожановна — РСФСР-эй Улаан Хэрээний бүлгэмтэй аймагай организацинаа; Хмелев Федос Емельянович — Прибайкалин № 595-дахы харгы замгай участогай профсоюзнай организацинаа.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Тумуров Зана Галсанович — Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдтэдэй Профсоюзальна Союзай районно организацинаа.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Иванова Лариса Андреевна — Нижне-Ангарскын найман жэлэй бургуулин багшанарай коллективтээ.

Бунгуулин комиссини секретарь Чабаненко Ольга Дмитриевна — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Арсаланова Зинаида Арсалановна — Ивалтын дунда бургуулин багшанарай коллективтээ; Бурдуковский Геннадий Георгиевич — «Советская» Рудневскэ колхозой комсомолой эхин организацинаа; Ринчинов Галсан Ламатханович — Улаан-Удын аэропортын хүдэлмэришэдтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшадтаа; Цыдыпов Борис Доржиевич — комсомолой районно организацинаа; Цыгунгов Бальжинма Цыденнович — «Улаан Оронго» колхозой коммуни эхин организацинаа; Эрдэнева Октябрина Филипповна — Ивалтын туршалга-үндэбэрин ажахын хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшад болон мэргэжэлтэдтээ.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Киселипина Серафима Васильевна — В. И. Лениний нэрэмжэтэ Хэрэнэй дунда бургуулин профсоюзнай организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Крючков Николай Иванович районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Демина Екатерина Семеновна — РСФСР-эй Улаан Хэрээний бүлгэмтэй районно организацинаа; Инкеев Мэлс Занталевиич — худо ажахын болон бэлдэхэлэй хүдэлмэришэдтэдэй Профсоюзальна Союзай районно организацинаа; Манзаракшеев Гонгор Самболович — Саяннай совхозой профсоюзнай организацинаа; Санжаева Софья Цыденовна — «Маяк» колхозой колхознигүүдтаа; Ускеева Вера Шойновна — комсомолой районно организацинаа; Хамагеев Валерий Дмитриевич — «Восточные Саяны» колхозой колхознигүүдтаа.

УЛААН-УДЫН АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Попов Леонтий Дмитриевич — Тарбагай тосхойн финсовхозоной хүдэлмэришэдтэдэй профсоюзнай организацинаа.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Мордана Валентина Спиридоновна — «Маяк» колхозой колхознигүүдтаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Шинкуло Дмитрий Алентарович — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Арсаланова Зинаида Арсалановна — Ивалтын дунда бургуулин багшанарай коллективтээ; Бурдуковский Геннадий Георгиевич — «Советская» Рудневскэ колхозой комсомолой эхин организацинаа; Ринчинов Галсан Ламатханович — Улаан-Удын аэропортын хүдэлмэришэдтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшадтаа; Цыдыпов Борис Доржиевич — комсомолой районно организацинаа; Цыгунгов Бальжинма Цыденнович — «Улаан Оронго» колхозой коммуни эхин организацинаа; Эрдэнева Октябрина Филипповна — Ивалтын туршалга-үндэбэрин ажахын хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшад болон мэргэжэлтэдтээ.

ХОРИН АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Бондырев Артем Нивифорович — Хорини леспрохозой профсоюзнай организацинаа.

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшын орлогшо Дубьбева Гангалын Аполлоновна — алдурны хамжини хүдэлмэришэдтэдэй Профсоюзальна Союзай районно организацинаа.

Бунгуулин комиссини секретарь Трунев Инокентий Яковлевич — районно коммуни организацинаа.

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Белоусова Полина Кирилловна — Дээдэ-Тайсын совхозой 2-дохы отделеини комсомолой эхин организацинаа; Дыльков Даба Жамьянович — Хандагай леспрохозой хүдэлмэришэдтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшадтаа; Сарьянов Сагта Дармаевич — «Сельхозтехник» гэжэ районно нээгдэхэлэй профсоюзнай организацинаа; Синошкина Любовь Георгиевна — № 335-дахы оньонордуулагдана нүүдэл колонциини хүдэлмэришэдтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшадтаа; Шопхоева Валентина Николаевна — Тээгдэн дунда бургуулин багшанарай коллективтээ; Юндунов Очир Цыдыпович — Удын совхозой машинно-тракторнай мастерскойн хүдэлмэришэдтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэд болон алба хаагшадтаа.

ТУНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Арьяев Сирен-Доржо Галсанович

Бунгуулин комиссини гашүүдтэ Денин Григорий Никитич — коммундальне предприятинуудай болон бэлдэхэлэй дунда бургуулин комбинатай хүдэлмэришэдтэдөө, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Кривцов Юрий Иванович — механическэ хүдэлмэришэдтэдэй Профсоюзальна Союзай районно организацинаа; Осоева Норжима Сыреновна — аймагай эд хэрэгсэмжын бүлгэмтэй хүдэлмэришэдтэдөө болон алба хаагшадтаа; Патархеев Юрий Дубжинович — районно комсомолой организацинаа; Самсаева Сыбик Гатыповна — Кировай парамжэтэ колхозой колхознигүүдтаа; Сысоева Бомбой Лашеевна — «Коммунизм» колхозой колхознигүүдтаа.

ПРИБАЙКАЛИН АЙМАГАЙ БУНГУУЛИН КОМИССИ

Бунгуулин комиссини түрүүлэгшэ Елизов Григорий Егорович

Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН СОЕЛОН ХУДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ СОЕЛОН ГАБЬЯАТА ХУДЭЛМЭРИЛЭГШЫН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын соёлые хүгжөөхэ харгата габыяатай байшанайн тусула Бурядай АССР-эй Соёлой габыяата хүдэлмэришэдтэй хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

1. Валеров Цырен Аюржанаевича — Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Бурядай драмын театрай директор.

2. Дадеева Прасковья Александровна — Улаан-Удын хореографическэ училищын багша.

3. Загоруико Иван Иванович — Прибайкалин аймагай киногай эхминхүүдэй дирекциин ахалагша кинохемжани.

4. Куралов Евгений Андреевич — Лениной орденот Улаан-Удын мяха-консервын комбинатад соёлой байшангай директор.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Д. РАДНАЕВ.

Секретарини түлөө Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй гашүүн И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Удэ, Соведуудэй байшан. 1967 оной январин 26.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН СОЕЛОН ХУДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ СОЕЛОН ГАБЬЯАТА ХУДЭЛМЭРИЛЭГШЫН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын соёлой эхмин зургаануудта олон жэлэ үрэтэй байнаар хүдэлмэришэдтэй түлөө Бурядай АССР-эй Президиумэй Хүндэтэй грамотаар шагнаха:

1. Занданов Владимир Иванович — Баржанаан аймагай киногай эхминхүүдэй дирекциин ахалагша кинохемжани.

2. Невзодова Валентина Денисовна — Загарайн аймагай Шулуутайн леспрохозой профсоюзнай библиотекыг даагша.

3. Ринчинмаев Доржо-Рыгзэн Эрдэниевич — Хэжэнгын аймагай соёлой байшангай директор.

4. Скраев Анатолий Федорович — Кабанскы аймагай Вага-Кунакин городой типографини директор.

5. Харав Юрий Антонович — Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Д. РАДНАЕВ.

Секретарини түлөө Бурядай АССР-эй Верховно Соведай Президиумэй гашүүн И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Удэ, Соведуудэй байшан. 1967 оной январин 26.

Хани харилсаага улам хүгжөөхын зорилгоор

ПРИЖ, январин 25. (ТАСС). 1966 оной, июнин 30-да баталгдана совет-француз декларациитай зохилдуулан байгуулагдана сэг үргэлжэ хүдэлмэришэдтэй түрүүшн сессини хүдэлмэришэдтэ хабаадалсаха СССР-эй делегаци мүнөөдэр эндэ ербэ. Тус комиссини совет талын түрүүлэгшэ, СССР-эй Министруудэй Соведай түрүүлэгшын орлогшо В. А. Кириллин делегацие толгойлоно.

Совет-француз комиссини хүдэлмэришэдтэ үедэ экономикын, техникийн, гадаалын хүдэлмэришэдтэ наймаанай талаар, тон түрүүн атома элшэ хүсэ, замбуулинай дайда болон үнгэтэ тевелитоний амгалан байдалда хэрэглэгдэнэ агаалга Франциин болон СССР-эй хоорондо экономика харилсаатай байха эдлэхэ асуудалууд харгадана юм.

Шэнэ Занзибарта барилга хэгдэнэ

ДАР-ЭС-САЛАМ, (ТАСС). Занзибарай правительство 1967 оной оройной хуржэлтэдэ 1.421.250 фунт стерлинг гаргалсаха гэжэ тусгэлган. Тинхээдэ худо ажахы, худалда наймаа, промышленность хүгжөөхын тулада, тархалзон ажалшан эвей ажагуудай найжаруулахын тулада ехэнх мунгэн домологтохо болно. Жэшээн, 1967 оной түсөөбөр, Занзибар, Пемба аралнууд дээрэ хэдэн фабрика баригдахаар караалган. Шэнэ бургуулинууд болон буралсаалай центрүүд байгуулагдаха юм.

Гурбан гүрэнэй нефтянгуудай профсоюзнуудай конференци

ДАМСЕК, (ТАСС). Сири, Ливан болон Ирагай хүдэлмэришэд нефтянгуудай профсоюзнуудай конференци Дамска болжэ үүррээ. «Ирак Петролеум» гэжэ нефтяной компания тэмээдэ Сириин революционнай правительствын баримтадан үнэнгэ

Роберт Кеннеди Баруун Европо ошохо

ВАШИНГТОН, январин 25. (ТАСС). Сенатор Роберт Кеннеди (Нью-Йорк штатдаа һунгагдана демократ) Франциин президент де Голльтой болон Англиин премьер-министр Вильсонтой Европодоой элэхэ асуудалуудыг зүйнэй хэлэхэ юм гэжэ эндэ сонсохогодо. Кеннеди хуули бэшэ хөөрлөөд эхэхэдэ, тэрэлэн НАТО-гай болон ядерна забсэг тарахагүй асуудалуудыг зүйнэй хэлэхэ ханаатай.

Мүнөөдэр Англиинд хэхээ байхан сенатор Кеннеди Лондон Париж хоёрно гадна, мун Бонн ошохо болон гээд Кеннедини канцелари мэх дээсэбэ.

Италида забастовко дэлгэрнэ

РИМ, (ТАСС). Унгаргашэ жэлэй турша соо Италин промышленностьта болон хун зоние хангаха ажалда забастовкунуудай болон дээрэбэ, 310 миллион хүдэлмэришэе гэжэ гээдэ. Тинхээдэ ажалшан зоний ажагуудай аша тухыг баяшуулай тоологуй байхан ушарна забастовкунууд айнаар шаглар, заримдаа унжагай удаан болодог байба.

Нимэ тэмээлэй аша урэн харагдажа, унгаргаш жэлдэ 1.200 мянган ажалшадтэй эдлэхэ эрхыг найдуулан 45 коллективнэ договор промышленнигүүдтэй баталгада.

Джокосуджонго гэгшые барилга хааба

ДЖАКАРТА, (ТАСС). Джакартын сэргэтэ засагаархин Индонезийн Коммунист партиини Центральна Комитетэй гашүүн Джокосуджонго гэгшые барилга хааба. Энээн тухай Антара агентство мэдээсэна.

Хитадай студентүүд Чехословакһаа гаража ошоно

ПРАГА, январин 25. (ТАСС). Чехословакийн бургуулинуудай министростын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хаяхан Прагада байгаа Хитадай элшин студентүүдтэ гүс министрстведэ ерэхэдэ, Чехословакийн дээдэ бургуулинуудта буража байхан бүхн хитад студентүүд болон аспирантуудыг Хитадай правительство бусаага абалнахан гэжэ мэдээсэна. Тинхээдэ «агууехэ пролетарскэ соёлой хубилсада» эдэбхитэйгээр хабаадалсаха тулада, студентүүд болон аспирантуудыг гаргажа абаа-шахамнай гэжэ мэдүүлэн байна.

Париж-Лондоной хэлсээн

ПРИЖ, (ТАСС). «Нийтин дэлгүүртэ» Англиин орозо улово тухай Франциин болон Англиин хоорондо болон хэлсээн түрүүлэгшэд үдэрлэ хүнүүдэ һонирхуулаар юм туйлаагүй байшо. Англиин премьер-министр Г. Вильсон, гадаалын хэрэгүү

